

פיטורים והתפטרות

תוכן הענינים

נושא	עמ'
האבחנה בין "פיטורים" לבין "התפטרות", ויסוד ההסכמה	3
אבחנה בין מועד סיום יחסי העבודה לבין "פיטורים" ו"התפטרות"	5

סיום חוזה העבודה - מושגים מדיני החוזים והמנהל הציבורי

פקיעה מוסכמת של חוזה העבודה - להבדיל מפיטורים או התפטרות	5
"ביטול" חוזה העבודה לעומת "פיטורים" ו"התפטרות"	6
לענין ביטול התפטרות ראה להלן, תחת הכותרת "פיטורים והתפטרות כפעולות משפטיות".	
סיכול חוזה העבודה? - מחלה, מניעה בטחונית, העדר רשיון מקצועי ועוד	7
השתחררות מחוזה רשות ומהבטחה מנהלית - הפניה	8

פיטורים והתפטרות כפעולות משפטיות

הפניות: א. לענין זהות המעביד, הוא המפטר, ולענין הפסקת שימוש בעבודתו של המועסק באמצעות חברת כוח אדם, כפיטורים, ראה בפרק 10.1.6 לקובץ; ב. פיטורים והתפטרות בקשר לפשיטת רגל או פירוק של מעביד, ראה בפרק 10.10.5.1.

הזכות לסיים חד-צדדית את יחסי העבודה - והגבלתה	8
אבחנה בין שלילת הזכות לבין האפשרות לקבל סעד של אכיפה	10
צד אחד אינו יכול להגדיר חד-צדדית את פעולתו של האחר	11
חזרה מהתפטרות או מפיטורים	11
חזרת ארגון עובדים מהסכמה לפיטורים - שלילתה	13
ביטול התפטרות שנעשתה עקב טעות או אילוף?	13
העברת הזכות לפטר	14
התפטרות כמעשה "אישי" ולא "קבוצי"? - הפניות	14

דרכי הפיטורים וההתפטרות

פיטורים והתפטרות בהודעה בכתב - הפניה לחוק	14
התנאה על דרך ההתפטרות בהסכם קיבוצי	14
מתן ביטוי חד-משמעי לכוונה לסיים את יחסי העבודה	14א
התמשכות הליך הפיטורים	14ב
העדה אובייקטיבית על הכוונה להתפטר	14ב
עובד שנתן "הודעת התפטרות" ביוזמת המעביד - פיטורים?	15
דברי פיטורים או התפטרות ב"עידנא דריתחא"	16
התפטרות או פיטורים בתנהגות - מבוא	17
"זניחת העבודה" - העובד	17
"זניחת העבודה" - המעביד	19
פקיעת רשיון העסקה או עיסוק (או העדר רשיון) - פיטורים או התפטרות?	19
העדרות מעבודה בשל "סגר" שהוטל על השטחים - פיטורים או התפטרות? 20(1)	

א20	הוצאה חד-צדדית ל"חופשה" ללא תשלום כפיטורים
א20	אי-תשלום שכר במשך זמן - פיטורים?
ב20	קטטה אינה "הודעת פיטורים"
ב20	סיום העסקה בהסכמה - פיטורים או התפטרות?
ב20	פתיחת מו"מ בדבר פרישה לגמלאות - אינה פיטורים או התפטרות
ג20	התחלת עבודה במקום עבודה אחר
ג20	חילופי מעבידים כמעשה פיטורים?
22	חוסר נכונות לעבוד כ"התפטרות"
22	על התפטרות של מספר עובדים בו-זמנית

מגבלות על הזכות לפטר וחובות משניים בקשר לפיטורים

23	מבוא - תחולת המגבלות משתנה ממקרה למקרה
23	תרופות בגין פיטורים שלא כדין - הפניה
23	הזכות לעבוד - זכות מעין-קניינית?
	פיטורים חייבים להעשות משיקולים ענייניים ולאחר בירור עובדתי - איסור על פיטורים שרירותיים
(1)24	
ב24	פיטורים בשל הגשת תביעה - סעיף 28 לחוק הגנת השכר - הפניה
ב24	כללי פרשנות להיקף המגבלות
ג24	מגבלה לתקופת זמן מוגדרת - מועד כניסת הפיטורים לתוקף
ד24	הגבלת פיטורים בהוראות חקוקות - רשימת חיקוקים
25	מגבלות על פיטורי עובד שחלה - הפניות
26	הגבלה במישור הקיבוצי - תערובת של זכות אישית עם זכות קיבוצית
ב28	כללי הצדק הטבעי - תחולה על ועדות משותפות לצדדים הקיבוציים - הפניות
ב28	"קביעות" בעבודה מול "זמניות"
(1)30ב	מסלולי פיטורים: אי-התאמה, חוסר משמעת, צמצומים, רה-ארגון
31	פיטורים בשל אי-התאמה - במקרה של יחסי עבודה עכורים?
32	פיטורי משמעת - חשד גניבה ממעביד
ב32	מכסת פיטורי צמצום והגדרת "צמצומים"
ג32	חובת היועצות בנציגות עובדים בטרם ביצוע פיטורי צמצום
ה32	שימוע וזכויות אישיות בהליכי צמצום
ז32	חובה לתעד בכתב הליכי צמצום וחובת ניהול פרוטוקול
ז32	חובה לשקול את מוגבלותו של עובד בעת פיטורי צמצום
33	מגבלות על פיטוריהם של נציגי עובדים - הפניות
	דיני המנהל הציבורי וכללי הצדק הטבעי (שיקולים זרים, ניגוד עניינים, שרירות, תשתית עובדתית, חוסר סבירות קיצונית, מידתיות, זכויות עיון וטיעון, שימוע, ופרוטוקול)
33	
38	סעיף 171א לפקודת העיריות
39	חוזה עבודה לתקופה קצובה - הפסקה מוקדמת או סירוב להאריך
(3)40ב	חוזה עבודה עד גיל פרישה אינו חוזה ל"תקופה קצובה"?
(3)40ב	חובת תום הלב - סיבת פיטורים מוצהרת שאינה אמת וכדומה

(המשך בעמוד א2)

- 420 חובת ההנמקה וזכות שימוע וטיעון - גם בפיטורים על ידי מעביד פרטי
- 42 פיטורים בתקופת ניסיון
- 43 חובת הודעה מראש על אפשרות של פיטורים - במקרים מיוחדים

הגבלת הזכות להתפטר

- א44 התפטרות כזכות יסוד
- א44 מגבלה שמקורה בחוזה עבודה לתקופה קצובה

"בטלות" פיטורים, ו"ביטול" פיטורים

- ב44 הפניות
- ב44 פיטורים "בטלים", פיטורים "שלא כדין", ואכיפת יחסי עבודה על המעביד
- 45 פיטורים בניגוד להוראות חוק
- 46 פיטורים פסולים בשל אפליה
- 46 בטלות פיטוריהם של עובדי ציבור והיקף תחולת דיני המנהל הציבורי
- 50 שיקול דעת ביה"ד בקביעה אם הפיטורים "בטלים" או "שלא כדין"

הפניות:

לענין פיטורים חלקיים, ראה בפרק 10.10 לעיל, תחת הכותרת "מעביד אחד", 'מקום עבודה אחד' או 'משרה אחת' - סעיפים 1 ו-12.

לענין התרופות בגין "פיטורים בטלים או מבוטלים", ובגין "פיטורים שלא כדין" (וביניהן תרופת האכיפה), ולענין מחיקה על הסף של תביעה לאכיפת יחסי עבודה, ראה בפרק 10.1.6.1 לעיל.

לענין סעדים זמניים בתביעה לאכיפת יחסי עבודה, ראה בפרק 10.1.6.1 לעיל.

לענין המגבלות על פיטורי עובדת בהריון, ראה בפרק 10.7 לקובץ משפט העבודה.

לענין ההודעה המוקדמת על פיטורים והתפטרות, ראה בפרק 10.10.4 להלן.

לענין העלאת טענות חלופיות של "פיטורים" או "התפטרות", ראה בפרק 10.15.1 לקובץ, תחת הכותרת "טענות חלופיות בכתב טענות".

לענין האפשרות להעביר לבוררות סכסוך בדבר השאלה אם יחסי העבודה הסתיימו בפיטורים או בהתפטרות, ראה בפרק 10.2.2 לקובץ משפט העבודה, הן בין היתר בבוררות לפי חוק הבוררות.

לענין חובת הודעה ללשכת שירות התעסוקה, על פיטורי 10 עובדים או יותר, ראה סעיף 37 לחוק שירות התעסוקה, התשי"ט - 1959, בפרק 10.11 לקובץ.

(המשך בעמוד 3)